

Suriyeli Öğrencilerin Yoğun Olduğu Sınıflarda Öğretmenlerin Yaşadığı Sorunlar ve Çözüm Önerileri

Bayram BOZKURT¹

Öz

Bu araştırmada Suriyeli öğrencilerin yoğun olduğu sınıflarda öğretmenlerin yaşadıkları sorunlar ve bu sorunlara ilişkin önerdikleri çözüm önerilerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırma nitel araştırma yaklaşımlarından biri olan durum çalışması şeklinde tasarlanmıştır. Dolayısı ile Suriyeli öğrencilerin yoğun olduğu bir okul durum olarak belirlenmiştir. Araştırmanın çalışma grubu bu okulda görev yapan ölçüt ve maksimum çeşitlilik örnekleme yöntemleri ile belirlenen 22 öğretmenden oluşturmaktadır. Araştırmacılar tarafından hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formu aracılığı ile toplanan veriler içerik analizi yöntemi ile analiz edilmiştir. Yapılan analizler sonucunda öğretmenlerin iletişim, zaman yönetimi, hazırbulunuşluk, motivasyon ve ölçme değerlendirme kapsamında sorunlar yaşadıkları ortaya çıkmıştır. Bu kapsamda dil sorunu, kalabalık sınıflar, savaş sonrası yaşanan travma, öğrenciler arasındaki seviye farkı ve tüm öğrencilere ortak sınav yapma en çok ifade edilen sorunlar olmuştur. Bununla birlikte öğretmenlerin yaşadıkları bu sorunlara yönelik en çok ifade ettikleri çözüm önerilerinin Arapça bilen öğretmen tarafından Türkçe dil eğitimi verilmesi, bu öğrencilerin Türk eğitim sistemine dâhil olmadan önce uyum programlarının uygulanması, derslerin öğrencilerin seviyelerine göre planlanması, Türk kültürünü tanıtıcı dersler verilmesi, her öğrenciye özgü sınav uygulanması gibi çözüm önerileri sundukları görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Suriyeli öğrenciler, Durum çalışması, İçerik analizi

Problems Experienced by Teachers in Classrooms with High Concentrations of Syrian Students and Solution Suggestions

Abstract

This study aims to identify the problems encountered by teachers in classrooms where Syrian students are concentrated, as well as the solutions they propose to these problems. The research is patterned according to case studies from qualitative research methods. Therefore, a school where Syrian students study are case of the study. The group under the study consists of 22 teachers working at this school determined by the criteria and maximum diversity sampling methods. We analyzed the data collected through the semi-structured interview form prepared by the researchers by the content analysis method. As a result of the analysis, we revealed that teachers had problems within the scope of communication, time management, readiness, motivation, and measurement evaluation. The language problem, crowded classes, post-war trauma, and level difference between students and the common exam for all students were the most expressed problems. However, it has been seen that the most expressed solution suggestions for these problems experienced by teachers are to offer solutions such as giving Turkish education by the teacher who speaks Arabic, implementing adaptation programs without being included in the Turkish education system, giving lessons to introduce Turkish culture, and applying exams specific to each student.

Key Words: Syrian students, Case study, Content analysis

Atf İçin / Please Cite As:

Bozkurt, B. (2023). Suriyeli öğrencilerin yoğun olduğu sınıflarda öğretmenlerin yaşadığı sorunlar ve çözüm önerileri. *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 12(4), 1222-1235. doi:10.33206/mjss.1245359

Geliş Tarihi / Received Date: 31.01.2023

Kabul Tarihi / Accepted Date: 07.06.2023

¹ Dr. Öğr. Üyesi - Gaziantep Üniversitesi, Nizip Eğitim Fakültesi, byrmbzkrt02@gmail.com,

 ORCID: 0000-0002-9184-0878

Giriş

Son yıllarda özellikle yaşanan savaşlar, gler bunların yanı sıra küresel ekonomik sorunlar veya başka nedenlerle Türkiye'ye g olaylarının arttığı görülmektedir. Özellikle de 2011 yılında Suriye'de yaşanan iç savaş nedeniyle çok yoğun bir g olay yaşanmış ve yaklaşık 3.6 milyon Suriyeli Türkiye'ye sığınmıştır (Göç İdaresi, 2021). Türkiye Göç İdaresi Başkanlığı verilerine göre 2021-2022 yılında Türkiye'de yaklaşık 1.5 milyon eğitim çağında nüfus olmasına karşın eğitim çağındaki 730 bin civarında öğrencinin okula kazandırıldığı belirtilmiş ve Türkiye geneli eğitim çağındaki yaklaşık 440 bin nüfusun eğitim ğretim süreci dışında kaldığı görülmektedir (Milli Eğitim Bakanlığı [MEB], 2022). Bu nüfusun sisteme dâhil olması ile eğitim sistemi üzerinde yaratacağı yükün mevcut sistemi nasıl etkileyeceği bilinmemektedir. Geçici koruma altındaki Suriyeli ğrencilerin en yoğun olduğu iller arasında yaklaşık 100 bin ğrenci ile Gaziantep yer almaktadır (Milli Eğitim Bakanlığı [MEB], 2022).

Öğrencilerin aileleri ile birlikte düşünüldüğünde g ve hareketlilik sonucu entegrasyonun toplum yapısında bir farklılaşma yaratması kaçınılmaz olabilmektedir. Bunun doğal sonucu olarak açık sosyal sistemler olan okulların da bu farklılaşmadan etkilenmesi kaçınılmaz olmaktadır. Eğitim sistemi; okulun tüm unsurlarının yani ğrenci, ğretmen, okul, müfettiş, yönetici, aile, amaç, konu, metot ve evre öğelerinin birbiriyle etkileşimi ile oluşan bir bütün olarak tanımlanmaktadır (Kahyaoglu ve Yangın, 2007). Eğitimde belirlenen hedeflere ulaşmak sistemin bütün parçalarının uyumlu şekilde çalışması ile mümkün olabilir. Öğretmen ise bu sistemin en önemli unsuru olarak kabul edilir (Karahana, 2008). Çünkü ğretmen, tüm unsurların birbiriyle etkileşiminde kilit rol üstlenmektedir (elikten ve Can, 2003; elikten, şanal ve Yeni, 2005). Sınıfta ğrenme ve öğretmeye uygun bir ortamın sağlanması ve etkinliklerin bir düzen içerisinde sürdürülmesinden, öğrencilerin sosyal ve duygusal gelişiminden, eğitim ğretim sürecine ilişkin motivasyonundan sorumlu olan kişi öğretmendir. Bu bağlamda farklı bireysel, sosyal özelliklere sahip olan öğrencilerin bir arada eğitim görmelerinden dolayı öğretmenler çoğu zaman bazı sorunlarla ilgilenmek durumunda kalabilmektedir.

Türkiye'de de Suriyeli ğrenciler ile Türk ğrencilerin aynı sınıfta eğitim görmeleri birçok sorunu beraberinde getirmektedir (Emin, 2018; Emiroğlu, 2018; Güven ve İşleyen, 2018). Aynı sınıf içerisinde Suriyeli ğrenciler ve Türk ğrencilerin bulunması, Türkçeyi az bilen ve hiç bilmeyen öğrencilerin aynı ortamda olması yabancı öğrenciler açısından iletişim problemi, yalnızlık duygusu, içe kapanma, düşük akademik başarı gibi birçok sorunu doğurmaktadır (Bozkurt ve Aktaş, 2022; Saklan ve Karakütük, 2022). Öğrencilerin eğitim sürecinde dil, eğitim sistemine uyum, önyargılı davranışlar, disiplin, ekonomik etmenler gibi pek çok konuda var olan farklılıklardan kaynaklı çeşitli güçlükler yaşanmaktadır (Kara ve zen, 2020; Saklan, 2018). Farklı dil ve kültüre sahip öğrencilerin geldikleri ülkenin öğrencileri ile aynı sınıfı paylaşması uyum problemlerine yol açmakta dolayısı ile akademik başarıları düşmekte, sosyal gelişim açısından sorunlar yaşanmaktadır (Ergen ve şahin, 2019). Suriyeli ğrencilerin eğitim sistemine dâhil olması ile birlikte sınıf mevcutlarının kalabalıklaştığı, okulların çoğunun ikili eğitime geçtiği, öğretmenlerin sınıf yönetimi noktasında sorunlar yaşadıkları görülmektedir (Songür ve Olgun, 2020). Erdem (2017) sınıfında yabancı uyruklu ğrenci bulunan öğretmenlerle yapmış olduğu çalışmada ğretim sürecinde temel sorunun dil problemi olduğu, katılımcı öğretmenlerin yabancı uyruklu öğrencilerin ihtiyaçlarına göre içeriği düzenlemedikleri, öğretmenlerin bu öğrenciler için materyal ihtiyaçları olduğu, değerlendirme sürecinde öğretmenlerin nesnel bir yöntem geliştirmedikleri gibi sonuçlara ulaşılmıştır. pl (2019) ğretmenlerin göçmen öğrencilerin gereksinimlerini ve kültürlerini bilmemeleri, onlara fazladan zaman ayıramamaları, sınıf yönetiminde zorlanmaları ve farklı ğretim yöntem ve teknikleri kullanamamalarının yabancı uyruklu eğitiminde yetersizlik nedenleri olduğunu belirtmektedir. Keskinliç-Kara ve şentürk-Tyszer (2017) ise öğretmenlerin yabancı uyruklu öğrencilerle ilgili yaşadıkları en önemli sorunun Türkçe bilmemekten kaynaklanan iletişim ve uyum sorunu olduğunu belirtmektedirler.

Suriyeli ğrencilerin Türk eğitim sistemine dâhil olması ile birlikte, özellikle Suriyelilerin yoğun olarak yaşadıkları bölgelerde, Suriyeli ğrenciler çeşitli problemler yaşadığı gibi Türk ğrenciler ve öğretmenlerde bu problemlerden etkilenmektedir. Yaşanan bu problemlerin derinlemesine incelenmesi ve bu problemlere ilişkin çözümler üretilmesi eğitim ğretim etkinliği kapsamında bir gereklilik olarak karşımıza çıkmaktadır. Yukarıda da belirtildiği gibi özellikle Suriye'de yaşanan iç savaş sonrası Türkiye'de en fazla g alan şehirlerden biri sınır komşusu olan Gaziantep ili olmuştur. Gaziantep'te yaklaşık yüz bin Suriyeli ğrencinin Türk eğitim sistemine dâhil olması eğitim ğretim bağlamında birçok sorunu da beraberinde getirmesi kaçınılmaz olmuştur. Bu kapsamda özellikle Suriyeli ğrencilerin yoğun olduğu sınıflarda öğretmenlerin ne tür sorunlar yaşadıkları ve bu sorunlara ne tür çözüm yolları üretmeye çalıştıkları veya önerdikleri araştırmanın problem durumunu ve amacını ortaya koymaktadır. Bu bağlamda yapılan

araştırmada resmi okullarda görev yapan öğretmenlerin, Suriyeli öğrencilerin yoğun olduğu sınıflarda karşılaştıkları sorunlar ve çözüm önerilerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Bu bağlamda Suriyeli öğrenci sayısından okul nüfusunun yarısından fazla olduğu bir okulda araştırmanın amacı doğrultusunda aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

1. Suriyeli öğrencilerin yoğun olduğu sınıflarda öğretmenlerin yaşadığı sorunlar nelerdir?
2. Suriyeli öğrencilerin yoğun olduğu sınıflarda öğretmenlerin yaşanan sorunlara yönelik çözüm önerileri nelerdir?

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Araştırma, Suriyeli öğrencilerin yoğun olduğu sınıflarda öğretmenlerin yaşanan sorunların derinlemesine incelenmesi ve yaşanan sorunlara ilişkin çözüm önerilerinin ortaya konulması amaçlandığından nitel araştırma desenlerinden biri olan durum çalışması şeklinde tasarlanmıştır. Durum çalışmalarında, bir duruma ilişkin sebepler bütüncül bir yaklaşımla araştırılır ve bu sebeplerin ilgili durumu nasıl etkilediği ve ilgili durumdan nasıl etkilendiği üzerine yoğunlaşılır (Yıldırım ve Şimşek, 2013). Bir ya da birden çok sistem veya durumu ele almak ve derinlemesine bilgi sağlamak amacıyla görüşme gibi yöntemlere başvurulur, bu yolla ayrıntılı bir durum betimlemesi sağlanması hedeflenir (Merriam, 2013). Bu bağlamda Suriyeli öğrencilerin yoğun olduğu bir bölgede yer alan bir okul durum olarak belirlenmiştir. Bu okulda Suriyeli öğrencilerin yoğun olduğu sınıflar göz önünde bulundurulmuştur.

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubu çalışmanın amacı doğrultusunda belirlen okuldaki 70 öğretmen arasından belirlenen, farklı branşlarda görev yapan 22 öğretmenden oluşmaktadır. Araştırmaya katılan öğretmenler; amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt ve maksimum çeşitlilik örnekleme yöntemlerine göre belirlenmiştir. Ölçüt örnekleme belli durumlarda katılımcıların söz konusu durumdan etkilenen kişi, nesne ya da olaylardan seçilmesidir (Büyüköztürk vd., 2020). Bu bağlamda sınıfında Suriyeli öğrenci sayısı ve farklı branşlar durumları ölçüt olarak belirlenmiştir. Suriyeli öğrenci sayısının kalabalıklığı açısından öğrenci sayısının toplam öğrenci sayısının en az yarısı (>%50) olması ölçüt olarak ele alınmıştır. Ayrıca her branştan en az iki öğretmen olması diğer bir ölçüt olarak belirlenmiştir. Öte yandan araştırma problemi ile ilgili elde edilen verilerde çeşitlilik sağlamak amacıyla yine amaçlı örnekleme yöntemlerinden maksimum çeşitlilik örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Çalışma grubunun çeşitliliği yaş, cinsiyet, öğrenim durumu, istihdam tipi, branş ve kıdem gibi farklı kişisel değişkenler ile sağlanmaya çalışılmıştır. Araştırmaya katılan öğretmenlere ait kişisel bilgiler Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1. *Katılımcılara Ait Kişisel Özellikler*

Öğretmen	Yaş	Cinsiyet	Eğitim Durumu	İstihdam Tipi	Branş	Kıdem
Ö1	24	Erkek	Lisans	Sözleşmeli	İngilizce	3
Ö2	42	Kadın	Lisans	Kadrolu	Fen bilimleri	11
Ö3	26	Erkek	Yüksek Lisans	Kadrolu	Türkçe	6
Ö4	28	Erkek	Lisans	Sözleşmeli	DKAB	3
Ö5	22	Kadın	Lisans	Sözleşmeli	İngilizce	3
Ö6	31	Erkek	Lisans	Kadrolu	Türkçe	8
Ö7	40	Erkek	Yüksek Lisans	Kadrolu	DKAB	8
Ö8	37	Erkek	Lisans	Kadrolu	Türkçe	14
Ö9	39	Kadın	Lisans	Kadrolu	Türkçe	13
Ö10	26	Erkek	Lisans	Sözleşmeli	Müzik	2
Ö11	32	Kadın	Lisans	Kadrolu	Matematik	8
Ö12	26	Kadın	Lisans	Sözleşmeli	Görsel Sanatlar	2
Ö13	26	Kadın	Lisans	Sözleşmeli	Matematik	2
Ö14	27	Kadın	Lisans	Sözleşmeli	Matematik	2
Ö15	28	Kadın	Yüksek Lisans	Kadrolu	DKAB	7
Ö16	28	Erkek	Lisans	Sözleşmeli	Matematik	2
Ö17	24	Erkek	Lisans	Sözleşmeli	Sosyal Bilgiler	2
Ö18	25	Erkek	Lisans	Kadrolu	Matematik	7
Ö19	35	Erkek	Lisans	Sözleşmeli	Matematik	3
Ö20	40	Erkek	Yüksek Lisans	Kadrolu	Fen Bilimleri	12
Ö21	25	Kadın	Lisans	Sözleşmeli	Türkçe	3
Ö22	22	Erkek	Lisans	Sözleşmeli	Türkçe	2

Tablo 1 incelendiğinde araştırmanın çalışma grubunu bu okulda görev yapan 22 rretmen oluşturmaktadır. 13 erkek, 9 kadından oluşan rretmen grubunun 4' yüksek lisans ve 18'i lisans mezunudur. İstihdam tipine göre 10 kadrolu ve 12 sözleşmeli rretmen ile görüşme yapılmıştır. Yaş grubuna baktığımızda katılımcıların yaş aralığı 22 ile 42 arasında değişmektedir. Branşlarına göre 6 Türkçe, 6 İlkretim Matematik, 3 Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi, 2 Fen Bilimleri, 1 Görsel Sanatlar, 1 Sosyal Bilimler, 2 İngilizce rretmeni bulunmaktadır. Araştırmaya katılan 22 rretmenin mesleki kıdemleri 1 ile 15 yıl arasında değişmektedir.

Veri Toplama Araçları

Araştırma verileri araştırmacı tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu aracılığı ile yüz yüze görüşmeler yapılarak toplanmıştır. Patton (2014) görüşmelerin insanlarda doğrudan gözlenemeyen durumları ortaya çıkarmada kullanılan bir yöntem olduğunu belirtmektedir. Görüşme formu hazırlanmadan önce ilgili alan yazın derinlemesine incelenmiş ve araştırmanın amacı doğrultusunda 4 ana soru 10 sonda olmak üzere taslak form hazırlanmıştır. Hazırlanan taslak form eğitim yönetimi ve Türkçe eğitimi alanında birer uzman akademisyene kapsam, dil ve anlam açısından incelenmek üzere gönderilmiştir. Uzmanlardan gelen dönütler doğrultusunda hem soruların kapsamı, niteliği hem de dil açısından yeniden düzenlemeler yapılmış ve bazı sorular formdan çıkarılmış ve sonuç olarak 2 ana soru 7 sonda soru olacak şekilde görüşme formu yeniden düzenlenmiştir. Geri bildirimler doğrultusunda değişiklikler yapılan formlar tekrar uzmanlara gönderilerek son halinin uygunluğuna karar verilmiştir. Düzenlenen formun son hali ilgili okulda bulunan rretmenlere ulaştırılmış ve gönüllü olarak katılım sağlamak isteyen 3 rretmene sunulmuştur. rretmenlerden gelen dönütler neticesinde görüşme formunun anlaşılabilirliğinde ve içeriğinde bir sıkıntı olmadığına karar verilmiştir. Daha sonra araştırmaya gönüllü katılım sağlamak isteyen rretmenler ile randevu alınarak ortalama 30 dakikalık görüşmeler yapılmıştır. Görüşmeler veri kaybı yaşanmaması için katılımcılardan izin alınarak ses kayıt cihazı ile kayıt altına alınmıştır. Görüşmeye başlamadan önce derinlemesine bilgi almak için tüm katılımcılara araştırmaya katılımın tamamen gönüllülük esasına dayalı olduğu, görüşme kayıtlarının kesinlikle nc bir şahıs veya kurum ile paylaşılmayacağı belirtilmiş ve katılımcı bilgilerinin kesinlikle gizli tutulacağına ilişkin gerekli açıklamalar yapılmıştır.

Verilerin Analizi

Araştırmada kullanılan yarı yapılandırılmış görüşme formu aracılığı ile elde edilen verilerin analizinde içerik analizi yönteminden yararlanılmıştır. Berg ve Lune (2015) içerik analizini veriyi kodlama ve yorumlama süreci olarak tanımlamaktadır. Verilerin analizine başlamadan önce ses kaydı şeklinde alınan veriler yazıya dklmştir. Her bir katılımcının yazılı hale getirilen verileri kendilerine gönderilmiş ve katılımcı teyidi alınmıştır. Katılımcı teyidi alındıktan sonra ham veriler titizlikle okunmuş, katılımcı bilgilerinin gizli tutmak amacıyla katılımcılar 1, 2,...22 şeklinde adlandırılmış ve kodlama işlemine başlanmıştır. Veriler analiz edilirken aynı zamanda eğitim yönetimi alanında uzman bir akademisyenden düzenlenen verilerden kodlama işlemi yapılması istenmiştir. Daha sonra farklı uzmanlar tarafından yapılan kodlamalar arasındaki tutarlılığa bakılmıştır. İki araştırmacı tarafından yapılan kodlama işlemleri karşılaştırılmış (Patton, 2014) ve $.87$ (Kodlayıcı gvenirliği= $\frac{\text{Uzlaşılan kodlama sayısı}}{\text{Tüm kodlama sayısı}}$ formülünden yararlanılmıştır) düzeyinde bir uyum belirlenmiştir. Daha sonra birbiri ile ilişkili benzer olduğuna karar verilen kodlar belli kategoriler arasında altında toplanmıştır. Elde edilen sonuçlar sunulurken doğrudan alıntılar verilmiştir.

Geçerlilik ve Güvenirlik alışmaları

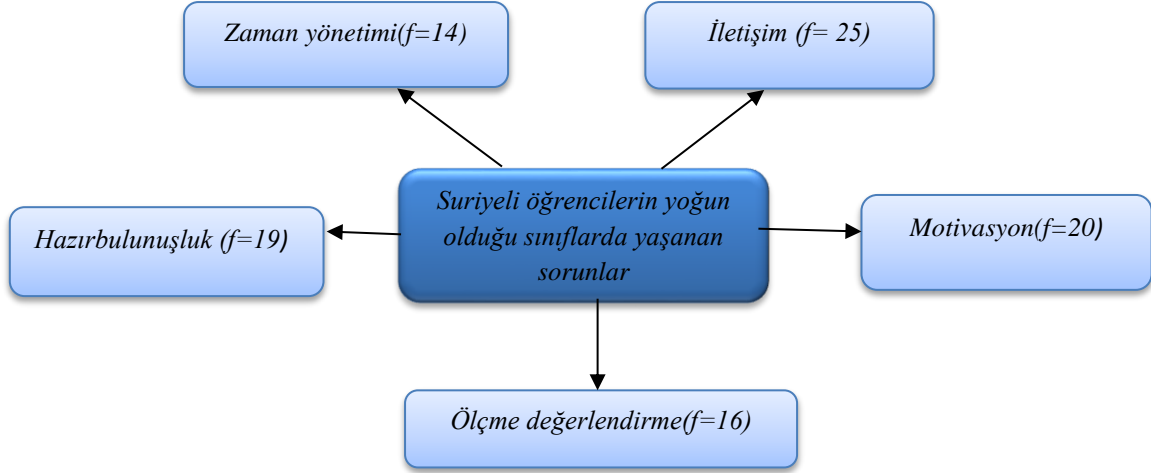
İster nicel araştırmalarda olsun isterse nitel araştırmalarda olsun bir araştırmanın doğruluğunun, tutarlılığının, genellenebilirliğinin sağlanması yani geçerlilik ve güvenirliliğinin sağlanması gerekir. Mevcut araştırmada bu ilkeleri gerçekleştirmek ve araştırmanın bilimselliğini sağlamak amacıyla geçerlilik çalışmaları bağlamında görüşmeler yüz yüze yapılmış, araştırma verileri katılımcıların kendilerini rahat hissedeceği ortamda gerekleştirilmif, katılımcı teyitleri istenmiştir. Ayrıca araştırmanın raporlanmasında araştırma basamakları (veri toplama süreci, veri toplama aracının hazırlanması, veri analiz süreci vd.) mümkün olduğunca detaylı bir şekilde verilmiştir (Yıldırım ve şimşek, 2013). Güvenirliği sağlamak amacı ile araştırmacı dışında farklı alan uzmanından kodlamalar yapılması istenmiş ve kodlama güvenirliği hesaplanmıştır. Ayrıntılı veri elde etmek için detay (sonda) sorular sorulmuş, araştırmacı tarafsızlık ilkesine uygun davranmaya dikkat etmiştir (şen ve Yıldırım, 2019).

Bulgular

Araştırmanın bulguları Suriyeli öğrencilerin yoğun olduğu okullarda öğretmenlerin yaşadıkları sorunlar ve bu sorunlara ilişkin çözüm önerileri olmak üzere 2 bölüm halinde sunulmuştur. Bu kapsamda yaşanan sorunlar ve önerilen çözüm önerilerine yönelik oluşan kodlar ve bunlara ilişkin doğrudan alıntılara yer verilmiştir.

Suriyeli Öğrencilerin Yoğun Olduğu Sınıflarda Öğretmenlerin Yaşadıkları Sorunlar

Araştırmanın amacı doğrultusunda Suriyeli öğrencilerin yoğun olduğu sınıflarda öğretmenlerin yaşadıkları sorunlar ile ilgili elde edilen verilerin analizi sonucunda Suriyeli öğrencilerin yoğun olduğu sınıflarda yaşanan sorunlar 5 tema altında toplanmıştır. Bu temalara ilişkin bilgiler Şekil 3'te verilmiştir.

Şekil 3. Sınıflarda Yaşanan Sorunlara İlişkin Ortaya Çıkan Temalar

Şekil 3 incelendiğinde, Suriyeli öğrencilerin yoğun olduğu sınıflarda yaşanan sorunların iletişim, motivasyon, hazırbulunuşluk, iletişim, ölçme değerlendirme ve zaman yönetimi olmak üzere 5 temada toplandığı görülmektedir. Bu temaları oluşturan kodlar ve kodlara ilişkin katılımcı bilgileri Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2. Suriyeli Öğrencilerin Yoğun Olduğu Sınıflarda Yaşanan Sorunlara İlişkin Kodlar ve Oluşan Temalar

Tema	Kodlar	Katılımcılar
İletişim	Dil sorunu	Ö1, Ö2, Ö4, Ö5, Ö7, Ö9, Ö10, Ö11, Ö13, Ö14, Ö15, Ö16, Ö17, Ö19, Ö20, Ö21, Ö22
	Kültürel farklılıklar	Ö14, Ö15
	Savaş sonrası travma	Ö8, Ö12
	Okur-yazar olmama	Ö6
	Dersi anlayamama	Ö18
	Arapça-Türkçe arasındaki fark	Ö3
Zaman Yönetimi	Çekingenlik	Ö19
	Kalabalık sınıf olması	Ö3, Ö5, Ö6, Ö15, Ö21
	Müfredatın yoğunluğu olması	Ö7, Ö12, Ö13, Ö19
	Ders süresinin kısıtlı olması	Ö3, Ö6
	Davranış problemleri	Ö4, Ö18
Hazırbulunuşluk	Sorumluluk almama	Ö11
	Öğrenciler arası seviye farkı	Ö2, Ö4, Ö5, Ö21, Ö22
	Ailelerin ilgisizliği	Ö1, Ö3, Ö6, Ö18
	Müfredatın seviyeye uygun olmaması	Ö14, Ö17, Ö15
	Ev ödevlerinin yapılmaması	Ö7, Ö13
	Devamsızlık	Ö9, Ö12
Motivasyon	Kalabalık ev ortamı	Ö6, Ö16
	Teknolojik yetersizlik	Ö8
	Savaş sonrası umutsuzluk	Ö4, Ö16, Ö22
	Kültürel uyum sağlayamama	Ö7, Ö12, Ö14
	Dersi önemsememe	Ö13, Ö18, Ö10
	Müfredat farklılığı	Ö3, Ö8, Ö21
	Ailevi sorunlar	Ö15, Ö22
	Pandemi sonrası uyumsuzluk	Ö6
Aidiyet	Ö1	
Ekonomik sorunlar	Ö15	

	Sosyal medya bağımlılığı	Ö17
	Derse karşı önyargı	Ö20
	Göç	Ö22
Ölçme ve Değerlendirme	Her öğrenciye ortak sınav	Ö2, Ö17, Ö21
	Seviye farkları	Ö13, Ö16
	Akademik yetersizlik	Ö14, Ö18
	Zaman yetersizliği	Ö19, Ö20
	Hazırbulunuşluk yetersizliği	Ö4, Ö8
	Kalabalık sınıf	Ö6, Ö7
	Sağdan sola doğru yazma	Ö12
	Derse katılım sağlamama	Ö5
	Arapça-Türkçe cümle yapısı	Ö3

İletişim

Suriyeli öğrencilerin yoğun olduğu sınıflarda öğretmenlerin çoğunlukla dil sorunu, kültürel farklılıklar ve savaş sonrası travmadan kaynaklı iletişim sorunları ile karşılaştıklarını dile getirmişlerdir. İletişim sürecinin ortak bir anlam oluşturma süreci olduğu gerçeğinden yola Suriyeli öğrencilerin özellikle Türkçe bilmemesinin iletişim sürecinde sorunlar oluşmasına yol açtığı görülmektedir. İletişim sürecinde yaşanan sorunlara ilişkin bazı katılımcıların görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

Ö4: *“Yabancı uyruklu öğrencilerden özellikle okuma yazma bilmeyen veya Türkçe konuşmayı tam olarak öğrenememiş öğrenciler ile iletişim kuramıyoruz. Söylediklerimizi genelde anlamıyorlar.”*

Ö7: *“Öğrencilerin bazıları Türkçe bilmediği için konuştuklarımızı anlamadığını görüyorum. Derste bir konu anlatırken onlar anlamadıkları için konuyu kavrayamıyorlar.”*

Ö22: *“Dilimizi tam olarak bilmemelerinden kaynaklanan problemler. Söylediklerimizi anlamamaları ya da bizim onları anlamamamızdan kaynaklanan iletişim problemleri çok büyük bir sorun.”*

İletişim teması altında okur-yazar olmama, dersi anlayamama, Arapça-Türkçe arasındaki fark, çekingenlik gibi durumların da iletişimle ilgili ortaya çıkan diğer sorunlar olarak öğretmenler tarafından ifade edildiği görülmüştür.

Zaman Yönetimi

İnsan ve madde kaynaklarının belirlenen eğitimsel amaçların gerçekleştirilmesi bağlamında etkili bir şekilde yönetilmesi gerekir. Suriyeli öğrencilerin yoğun olduğu sınıflarda yaşanan sorunlara ilişkin öğretmenler, zaman yönetimi konusunda yaşadıkları sıkıntılara değinmişlerdir. Bu temada göze çarpan en büyük sorun Suriyeli öğrencilerin de Türk eğitim sistemine dahil edilmesi ile birlikte sınıf mevcutlarının daha da kalabalık olması ve dolayısı ile öğretmenlerin müfredatı yetiştirme ile ilgili sıkıntılar olarak göze çarpmaktadır. Bu konuda görüş bildiren bazı öğretmenlerin ifadelerine aşağıda verilmiştir.

Ö16: *“Söylenilen cümlelerin tekrar edilmesi ve Suriyeli öğrenciler not alırken beklemek zorunda kalmak zaman problemi yaratabiliyor.”*

Ö15: *“Sınıflar kalabalık ve artı olarak Suriyeli öğrenci çok fazla olduğundan zaman yönetiminde sıkıntılar yaşanabiliyor. Soru çözümü yapılırken sıra yabancı öğrencilere geldiğinde Türkçe soruyu düzgün okumaları için yardımcı olduğum için ekstra zaman kaybediyorum.”*

Ö14: *“Dilimizi anlamadıkları için tekrar tekrar anlatmak zorunda kalabiliyoruz bu da zaman kaybına sebep oluyor bazen dört kere anlatıyorum.”*

Sınıf mevcudunun kalabalıklaşmasının yanı sıra yoğun müfredat için gerekli olan ders süresinin kısıtlı olması, öğrencilerin sorumluluklarını yerine getirmemesi, sınıfta yaşanan davranış problemleri öğretmenlerin zaman yönetimi açısından yaşadıkları diğer sorunlar olarak ifade edilmiştir.

Hazırbulunuşluk

Suriyeli öğrencilerin Türkçe bilmemesi, dolayısı ile eğitimsel amaçlara ulaşamaması Türk öğrencilerle aralarında seviye farklılıklarına yol açabiliyor. Türkçeyi doğru kullanamadıkları için derse hazırlıklı gelmede sorunlar yaşanabilmektedir. Suriyeli öğrenciler kalabalık aile ortamlarında yaşadıkları için ev ödevlerini yapmakta sıkıntı yaşadıkları için derse hazırlıksız gelmektedirler. Ailelerin ilgisizliği de önemli bir sorun olarak görülmektedir. Bu konuda görüş bildiren bazı öğretmenlerin görüşlerine aşağıda verilmiştir.

Ö2: *“Diğer öğrencilerle aynı ortamda olması, derse hazırlanmada bizi zorluyor.”*

Ö22: “Sınıfın çoğunluğuna göre ders hazırlığı yaptığımız için bu öğrencilerimiz biraz geri plana kalmış oluyorlar”

Ö1: “Ailelerin bilinçlendirilmesi gerektiğini düşünüyorum. Yabancı uyruklu öğrencilerin çoğunun ailesi çocuklarını önemsemiyorlar.”

Ö16: “Çocuklar kalabalık evde yaşıyorlar. Veli ziyareti için gittiğim evde 10-15 kişi yaşıyordu. Dolayısıyla evde derse hazırlık yapacak ortam bulamıyorlar.”

Öğretmenler Türk öğrenciler ile seviye farklılığı, ailelerin ilgisizliğinin yanı sıra müfredatın öğrenci seviyesine uygun olmaması, devamsızlık ve öğrencilerin sahip oldukları teknolojik imkânların yetersizliği hazırbulunuşluk anlamında yaşanan diğer sorunlar olarak ifade edilmiştir.

Motivasyon

Motivasyon, öğrencilerin ilgilerini canlı tutarak dersin amaçlarının gerçekleşmesini kolaylaştırabilmekte ancak Suriyeli öğrenciler dersi anlayamadıkları için bir müddet sonra sıkılabilmektedir. Bu temada görüş belirten öğretmenler en büyük sorun olarak öğrencilerin savaş sonrası yaşadıkları umutsuzluk duygusu ve yaşadıkları yeni ülkenin kültürüne uyum sağlayamama olarak ifade etmişlerdir. Bu konuda görüş bildiren bazı öğretmenlerin görüşlerine aşağıda verilmiştir.

Ö5: “Derse karşı ilgisizler. Çoğu uyuyor. Bizleri anlamadıkları için ders ilgilerini çekmiyor.”

Ö10: “Çoğu öğrenci zaten anlamıyorum diyerek surat asıp oturuyor. Ben burayı anlamadım demeye çekiniyor. Çünkü sürekli bu durumu yaşadığının bilincinde ve artık çekimsiz kalıyor, mahcup görünmemek için.”

Ö16: “Çocukların savaştan çıkıp buraya gelmelerinin, psikolojileri üzerindeki etkisinden olsa gerek derse odaklanma ve güdülenme problemi yaşıyorlar. Derse çok fazla ilgileri olmayıp, yeterince motive değiller.”

Öte yandan dersi önemsememe, müfredat farklılığı, ailevi sorunlar, pandemi nedeniyle okuldan uzak kalması, ekonomik sorunlar, sosyal medya bağımlılığı, derse karşı önyargı, yaşadıkları göç süreci motivasyon bağlamında yaşanan diğer sorunlar olarak ifade edilmiştir.

Ölçme Değerlendirme

Verilen eğitimin başarılı olup olmadığını görmek, etkililiğini belirlemek ve karar vermek için gerçekleştirilen ölçme değerlendirme süreci bağlamında yaşanan sorunların özellikle tüm öğrencilere ortak sınav yapma konusu olduğu anlaşılmaktadır. Sınıfta öğrenci sayısının da artması ile birlikte bireysel ölçme ve değerlendirme uygulamalarına zaman ayıramama yaşanan sorunlardır. Bu konuda görüş bildiren bazı öğretmenlerin görüşlerine aşağıda verilmiştir.

Ö2: “Evet, bir sürü problem var, örneğin benim derste çok zorlanıyorlar. Sınavlar tüm öğrencilere aynı, bu yüzden çocuklar sınavda başarılı olamıyorlar.”

Ö7: “Sınıfta yapılan ölçme değerlendirme sınıfın kalabalık olması, dil bilmeme gibi sorunlardan dolayı sağlıklı olmuyor.”

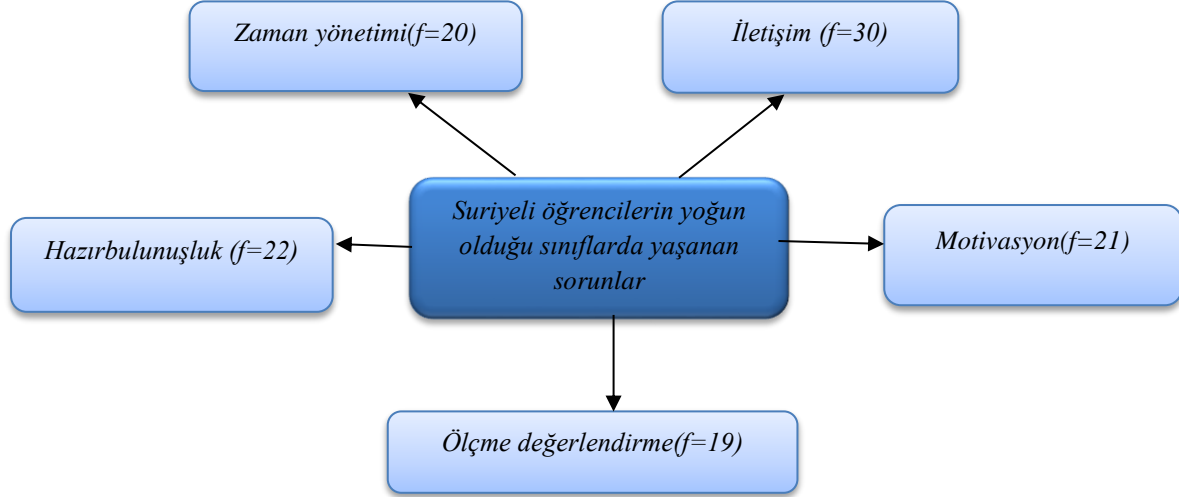
Ö9: “Ölçme değerlendirme de öğrenci ölçütleri yeteri derece de anlamadığı için gerekli ürünü ortaya çıkaramıyor. Bu da değerlendirme esnasında öğrencinin en büyük motive kaynağı olan yüksek not olayını düşürmektedir.”

Ö11: “Bazı sorular test olmamasına rağmen test gibi düşünüp işaretleme yapanlar var, yazılılarda soruları anlamadıklarından cevap kısmına alakasız şeyler yazıyorlar. Bu da normal olarak puanlamayı zorlaştırıyor.”

Yine öğretmenler, Suriyeli öğrencilerin derse katılım sağlamamaları, Türkçe ve Arapça arasındaki cümle yapısının farklılığı, sağdan sola doğru yazma, seviye farklılıkları olması gibi konularda sorunlar yaşadıklarını ifade etmişlerdir.

Suriyeli Öğrencilerin Yoğun Olduğu Sınıflarda Yaşanan Sorunlara İlişkin Çözüm Önerileri

Bu bölümde araştırmanın amacı bağlamında Suriyeli öğrencilerin yoğun olduğu sınıflarda öğretmenlerin yaşadıkları sorunlara ilişkin bulgular ortaya konulmuştur. Yaşanan bu sorunlara ilişkin öğretmenlerin ifade ettikleri çözüm önerilerine yer verilmiştir. Şekil 4'te yaşanan sorunlara ilişkin çözüm önerilerine yönelik temalar ve bu temalara ait frekanslar verilmiştir.

Şekil 4. Sınıflarda Yaşanan Sorunların Çözümüne İlişkin Temalar

Şekil 4'e göre Suriyeli öğrencilerin yoğun olduğu sınıflarda yaşanan sorunlara ilişkin çözüm önerilerinin iletişim, hazırbulunuşluk, motivasyon, zaman yönetimi ve ölçme değerlendirme temaları altında toplandığı görülmektedir. Çözüm önerilerine ilişkin temalara ait kodlar Tablo 3'e verilmiştir.

Tablo 3. Suriyeli Öğrencilerin Yoğun Olduğu Sınıflarda Yaşanan Sorunlara İlişkin Çözüm Önerileri

Tema	Kodlar	Katılımcılar
İletişim	Dil programı uygulamak	Ö9, Ö13, Ö14, Ö16, Ö21
	Dil ağırlıklı takviye kurs açmak	Ö1, Ö10, Ö19, Ö22
	Tercüman öğretmen yardımı almak	Ö13, Ö16, Ö22
	Farklı duylulara hitap eden araçlar kullanılmak	Ö3, Ö12
	Oyun odaklı ders yapmak	Ö6, Ö17
	Öğretmenlere hizmet içi eğitim vermek	Ö10
	Türkçe ders saatini arttırmak	Ö1
	Dersi günlük hayatla ilişkilendirmek	Ö17
	Çeviri programı desteği vermek	Ö18
	Türkmen göçmenlerden destek almak	Ö20
Zaman Yönetimi	Uyum programı uygulamak	Ö3, Ö6, Ö9, Ö16, Ö18, Ö20
	Sınıf mevcudunu azaltmak	Ö5, Ö14, Ö15, Ö19, Ö21
	Görsel içerik hazırlamak	Ö12, Ö13
	Yakınlık göstermek, bireysel ilgilenmek.	Ö4, Ö17
	Öğrenci seviyesine uygun müfredat uygulamak	Ö7
	Ev ödevi vermek	Ö8
	Okul kurallarını öğretmek	Ö11
	Rehberlik hizmeti sunmak	Ö14
	Okula devam sağlamak için kurul oluşturmak	Ö2
	Dersi öğrenci seviyesine göre planlamak	Ö17
Hazırbulunuşluk	Öğrenci seviyesine göre dersi planlamak	Ö4, Ö10, Ö14, Ö15, Ö20
	Akran desteği sağlamak	Ö3, Ö7, Ö11, Ö19
	Seviye sınıfları oluşturmak	Ö2, Ö5
	Okulda ders çalışma ortamı sağlamak	Ö1, Ö16
	Devamsızlığı önlemek	Ö9, Ö12
	Aile ile iletişim halinde olmak	Ö13, Ö18
	Ekonomik ve sosyal destek sağlamak	Ö17, Ö6
	Gerçek hayatla teorik bilgiyi ilişkilendirmek	Ö14
	Ailelere bilinçlendirme eğitim vermek	Ö1
	EBA destek içeriği oluşturmak	Ö8
Motivasyon	Türk kültürünü öğreten dersler açmak	Ö7, Ö12, Ö14
	Eğlendirici ve ilgi çekici etkinlikler planlamak	Ö3, Ö16, Ö17
	Sorumluluk vermek	Ö1, Ö10
	Veli ile işbirliği sağlamak	Ö6, Ö16
	Dersi gerçek hayatla ilişkilendirmek	Ö4, Ö13
	Oyun temelli öğrenme ortamı	Ö11, Ö20
	Akran desteği sağlamak	Ö18, Ö21
	Öğrenci merkezli eğitim vermek	Ö5
	Görsel materyal kullanmak	Ö9
	Uyum eğitimi vermek	Ö15
Öğrenciye yakınlık/ilgi göstermek	Ö2	

BOZKURT

Suriyeli Öğrencilerin Yoğun Olduğu Sınıflarda Öğretmenlerin Yaşadığı Sorunlar ve Çözüm Önerileri

	Ekonomik ve sosyal destek sağlamak	Ö22
Ölçme ve Değerlendirme	Öğrenci seviyesine göre sınav hazırlamak	Ö8, Ö9, Ö21, Ö22
	Sınav yerine proje görevi vermek	Ö2, Ö5, Ö15, Ö19
	Sınav kâğıtlarında görsellerden faydalanmak	Ö1, Ö3, Ö10
	Her öğrencinin seviyesine göre sınav hazırlamak	Ö13, Ö17
	Sınıf mevcudunu azaltmak	Ö6, Ö16
	Grup çalışması yaptırmak	Ö7
	Seviye sınıfları yapmak	Ö4
	Türkçe öğretmek için takviye kurs açmak	Ö12
	Türkçe bilmeyene sınıf tekrarı yaptırmak	Ö18

İletişim

Öğretmenler, Suriyeli öğrencilerin yoğun olduğu sınıflarda yaşanan sorunların çözümüne ilişkin farklı sınıfta Arapça bilen öğretmen tarafından Türkçe eğitimi verilmesi gerektiğini savunurken örgün eğitime başlanmadan dil öğretimi programı uygulanması gerektiğini belirtmişlerdir. Buna ek olarak öğrencilere tercüman öğretmen görevlendirilmesi, öğretmenlerin Arapça öğrenerek onlarla iletişim kurması, takviye dil kurslarının açılması, öğretmenlere yabancı uyruklu öğrencilerin eğitimi konusunda hizmet içi eğitim verilmesi ve farklı duyulara hitap eden araçlar kullanılması gerektiği şeklinde öneriler sunmuşlardır. İletişim konusunda yaşanan sorunlara ilişkin bazı öğretmenler tarafından ifade edilen önerilerle ilgili doğrudan alıntılara aşağıda yer verilmiştir.

Ö2: “İletişim yönünden sorun yaşayan öğrencilere farklı bir sınıfta onların dilinden anlayan öğretmenler tarafından sadece dil üzerine eğitim planlanmalıdır.”

Ö13: “Okullara birer tercüman gönderilebilir. Okula başlamadan önce Türkçeyi iyi derecede öğrenme şartı getirilebilir.”

Ö14: “Ayrı bir kurumda başarı ölçütüne dayalı dil, tarih, kültür, ahlak ve toplumsal uyum konuları ekseninde yoğun bir eğitim programı hazırlayarak başarısız olanların bazı baklardan muaf olmasına dayanan bir sistem kurulmalı.”

Ö15: “Türkçe hazırlık eğitimi verilip belli bir düzeye gelince normal eğitime katılmalılar.”

Zaman Yönetimi

Öğretmenler, zaman yönetimi teması kapsamında yaşanan sorunların çözümüne ilişkin olarak Suriyeli öğrencilerin örgün eğitime başlamadan önce dil programına tabi tutulmasını, uygulama ağırlıklı takviye dil kursları açılması gerektiğini düşünmektedir. Buna ek olarak kalabalık sınıf mevcudlarının azaltılması ve öğrencilere iletilmek istenen mesajların görsel içeriklerle desteklenmesi gerektiği konusunda öneriler sunmuşlardır. Zaman yönetimi konusunda yaşanan sorunlara ilişkin bazı öğretmenler tarafından ifade edilen önerilere ilişkin doğrudan alıntılara aşağıda yer verilmiştir.

Ö1: “Ders saatleri dışında takviye kurslar açılmalıdır. Bizim okulda takviye kursları hafta içi ve hafta sonu var. Bu kurslarda özellikle dil öğrenimi konusunda Suriyeli öğrencilere dile eğitimi verilebilir. Ayrıca devamsızlık için velilerin gözlerini korkutmak lazım.”

Ö15: “Sınıf mevcudları Suriyeli öğrencilerin sisteme dahil edilmesi ile birlikte çok fazla arttı. Sınıftaki öğrenci sayılarının azaltılması gerek.”

Ö20: “Yabancı uyruklu öğrencilerin temel biraz üstü bir eğitime tabii tutularak akıcı şekilde okuma yazma öğrendikten sonra okullara gönderilmesi gerekiyor. Aksi halde öğrencilerin hem kendileri hem de diğer eğitim alan çocuklar sorunlar yaşayabiliyor. Öğretmenler de bu sorunlara mücadele etmek zorunda kaldıkları için akademik anlamda kazanımları verme konusunda zaman sıkıntısı yaşıyorlar”

Hazırbulunuşluk

Öğretmenler, Suriyeli öğrencilerin yoğun olduğu sınıflarda yaşanan sorunların çözümüne ilişkin öğrenciler arasında hazırbulunuşluk bağlamında sorunlar olduğunu düşünmektedir. Bu bağlamda derslerin öğrenci seviyesine göre planlanması, geride kalan öğrencilere akran desteği veya takviye kursların sağlanması, öğrencileri akademik seviyelerine göre sınıflar oluşturulması, müfredatın sadeleştirilmesi, öğrencilere okulda ders çalışabilecekleri ortamlar sunulması, öğrencilerin devamsızlığının azaltılması ve öğrencilerin aileleri ile iletişim halinde olunması gerektiğini öneri olarak sunmuşlardır. Hazır bulunuşluk konusunda yaşanan sorunlara ilişkin bazı öğretmenler tarafından ifade edilen önerilere ilişkin doğrudan alıntılara aşağıda yer verilmiştir.

Ö8: “Ailelerin desteklerini almak için velilere ödevler konusunda özel olarak bilgi verilerek verilmeli. Evi yakını olan ve Türkçe bilen arkadaşlarından destek istenmeli.”

Ö14: “Hazırlık aşamasında konulara yapılan örnekler ve pekiştirmelerde her çocuğa hitap eden örnekler kullanılmalıdır. Kafa karışıklığına yol açacak ve anlatımı bozacak kelime ve örnekler hazırlık aşamasında belirlenip çıkarılmalı, derste kullanılmamalıdır.”

Ö20: “Yabancı öğrenciler için ayrı bir ders (takviye kursu gibi) hazırlığı yapılabilir fakat bunun uygulanabilir olması için ders saati artırılmalıdır.”

Motivasyon

Öğretmenler, Suriyeli öğrencilerin yoğun olduğu sınıflarda yaşanan sorunların çözümüne ilişkin Türk kültürüne yabancı olan bu öğrencilere yönelik Türk kültürünü öğreten dersler verilmesi, onlara sorumluluk verilmesi, eğlendirici ve ilgi çekici etkinlikler planlayarak ilgilerinin canlı tutulması, dersin gerçek hayatla ilişkilendirilmesine ilişkin öneriler ifade etmişlerdir. Motivasyon konusunda yaşanan sorunlara ilişkin bazı öğretmenler tarafından ifade edilen önerilere ilişkin doğrudan alıntılara aşağıda yer verilmiştir.

Ö5: “Ders anlatımları düz anlatımdan ziyade göstererek yaptırılmalı, drama ve videolarla yaparak çeşitlendirilmeli. Böylece ilgilerini çekilebilir, ve derse karşı güdülenebilirler.”

Ö21: “Ön sıralara oturtulup, akran desteği sağlanmalı. Sınıftaki arkadaşlarıyla ortak çalışmalar yaptırarak hem dilimizi pekiştirip hem de güdülenmelerine yardımcı olabiliriz.”

Ö7: “Öğrencinin Türk kültürünü benimsemesi için çalışmalar yapılmalı, öğrencinin ihtiyaçlarının belirlenip ona göre program yapılmalı, daha farklı materyal kullanılarak güdülenme sağlanmalıdır.”

Buna ek olarak oyun temelli öğrenme ortamı sağlamak, öğrenciler arasındaki birlik ve dayanışmayı sağlamak, göstererek yaptırma gibi öğrenci merkezli eğitim vermek gerektiği şeklinde öneriler sunmuşlardır.

Ölçme Değerlendirme

Öğretmenler, ölçme değerlendirme sürecinde yaşanan sorunların çözümüne ilişkin kolay sınav hazırlamak sınav yerine proje görevi vermek gerektiğini düşünmektedir. Buna ek olarak öğrencilerin sınav kâğıtlarında görsellerden faydalanmak, her öğrenciye göre sınav hazırlamak, sınıf mevcudunu azaltmak, grup çalışmaları yaptırmak, seviye sınıfları oluşturmak, yabancı öğrencilerin dillerinde sınav yapmak gerektiği şeklinde öneriler bildirmişlerdir. Bu konularda görüş bildiren öğretmenlerin ifadeleri aşağıda verilmiştir.

Ö1: “Açıkçası onların anlama kapasitelerine uygun biraz daha basit sınav yapıyorum. Sınav kâğıdında görsellerden çokça yararlanıyorum.”

Ö5: “Yabancı uyruklu öğrencilere haftalık ödev verilebilir.”

Ö2: “Farklı sınavlar yapıyorum. Aslında bazen sınav yapmak yerine proje tarzı ödevler veriyorum. Mesela Fen bilimleri ile ilgili Türkçe-Arapça terimler sözlüğü gibi.”

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Bu araştırmanın temel amacı doğrultusunda, Suriyeli öğrencilerin yoğun olduğu sınıflarda öğretmenlerin yaşadıkları sorunlar ve yaşanan sorunlara yönelik çözüm önerileri olmak üzere 2 soruya yanıt aranmıştır. Bu bağlamda Suriyeli öğrencilerin yoğun olarak yaşadığı ve Suriyeli öğrenci sayısının yoğun olduğu bir okul durum olarak belirlenmiş ve araştırma verileri toplanmıştır. Araştırma sonucunda ilgili okulda görev yapan öğretmenlerin Suriyeli öğrencilerin yoğun olduğu sınıflarda yaşanan sorunların iletişim, zaman yönetimi, hazırbulunmuşluk, motivasyon ve ölçme değerlendirme olmak üzere 5 temada toplandığı yine sorunların çözümüne ilişkin önerilerin aynı temalar altında toplandığı görülmektedir. Dolayısıyla, her iki soruya ilişkin ortaya çıkan temaların önemli ölçüde örtüştüğü söylenebilir. Bu doğrultuda, araştırmanın bu bölümünde her iki soruya ilişkin ortaya çıkan temalar birbirleriyle ilişkilendirilerek tartışılacaktır.

Suriyeli öğrencilerin Türk eğitim sistemi içerisine dahil edilmesi ile birlikte eğitim öğretim sürecinin yürütülmesinde birinci dereceden sorumlu olan öğretmenlerin birtakım sorunlarla baş başa kalmasına sebep olmuştur. Mevcut araştırma sonucunda öğretmenlerin en çok iletişim konusunda sorun yaşadıkları anlaşılmaktadır. Suriyeli öğrencilerin Türkçe bilmemesi, öğretmenlerin Arapça bilmemesi öğretmen ve

öğrenciler arasındaki etkileşim ve karşılıklı paylaşım açısından önemli bir sorun olarak görülmüştür. Araştırma sonucuna benzer şekilde Özenç ve Saat (2019) öğrencilerin Türkçe bilmemesi, Arapça ve Türkçe'nin farklı yapıları sahip olmasının sınıfta iletişimi olumsuz etkilediği gibi okulda gruplaşma ve disiplin sorunlarının da ortaya çıktığı sonucuna ulaşmışlardır. Mevcut araştırmada da iletişim kategorisi altında en önemli sorun dil sorunu olarak görülmüştür. Dil sorununun yanı sıra okuma yazma bilmeme, çekingenlik, kültürel farklılıklar, savaş sonrası travmadan kaynaklı sorunların iletişim sorunlarına yol açtığı sonucuna ulaşılmıştır. Suriyeli öğrencilerin okula uyum sağlayamamalarının temel nedeninin dil problemlerinden kaynaklandığı farklı araştırmalar tarafından da belirtilmektedir (Aykırı, 2017; Uzun ve Bütün, 2016). Öğretmenlerin ve Suriyeli öğrencilerin sisteme dahil edilemeden önce gerekli uyum eğitimlerine alınmaması, Suriyeli öğrencilerin dil problemlerini ortadan kaldırmak için ilgili eğitimler verilmeden Türk öğrenciler ile aynı sınıfa alınması bu sorunların kaynağı olarak görülebilir.

Öğretmenler sınıfta yaşanan sorunlar ile uğraşırken aynı zamanda dersin kazanım hedeflerini gerçekleştirmek için çaba sarf etmektedir. Kazanımların belli bir zaman diliminde öğrencilere verilmesi gerekmektedir. Yıllık planlarda bir kazanımın ne zaman verileceği, ne kadar sürede verileceği ayrıntılı olarak belirtilmiştir. Ancak öğretmenler farklı problemlerle karşılaşırken aynı zamanda eğitim öğretim sürecini yönetmede zaman açısından sorunlar yaşayabilmektedir (Aktaş, 2019). Bu doğrultuda öğretmenler Suriyeli öğrenciler için harcadıkları ekstra zamanı telafi edememekte bu da müfredatın aksamasına ve diğer öğrencilerin olumsuz etkilenmesine sebep olabilmektedir. Bu sebepler nedeni ile öğretmenler zaman yönetimi bağlamında sorunlar yaşadıklarını ifade etmişlerdir. Zaman yönetimi kategorisinde öğretmenler zaman yönetimi daha çok sınıfların da kalabalık olmasını bir sorun olarak görmektedir. Bunun yanı sıra müfredatın yoğun olması, ders sürelerinin yetersiz kalması, problemlerli öğrenci davranışları, öğrencilerin sorumluluk almak istememesi gibi durumların zaman yönetimi açısından öğretmenler tarafından karşılaşılan sorunlar olarak ifade edilmiştir. Songür ve Olgun (2020) geçici koruma statüsündeki Suriyeli öğrenciler ile ilgili ilkokullarda yaşanan sorunları belirlemek amacıyla yaptıkları çalışmada Suriyeli öğrencilerin eğitim gereksinimlerinin farklı olduğunu ve buna uygun planlama yapmadıklarını, bu öğrencilere ayrılan sürenin yetersiz olduğunu dolayısı ile zaman yönetimi bağlamında öğretmenlerin sorunlar yaşadıklarını tespit etmiştir. İlgili sonucun mevcut araştırmanın sonuçlarını desteklediği söylenebilir.

Araştırma sonucunda Suriyeli öğrencilerin yoğun olduğu sınıflarda karşılaşılan diğer bir sorunun hazırbulunuşluk alanında olduğu görülmüştür. Öğrencilerin dersin kazanım hedeflerine ulaşabilmeleri için temel bilgilere sahip olması, hazırbulunuşluklarını arttırmaları gerekmektedir (Elbay ve Saltalı, 2020). Öğretmenler bu konuda Türk öğrenciler ile Suriyeli öğrenciler arasında seviye farklarının ciddi boyutta olduğunu belirtmişlerdir. Seviye farklarının fazla olması derse hazırlık açısından öğretmeni de zor durumda bırakmaktadır. Seviye farkının yanı sıra ailelerin çocuklarına yönelik ilgisizliği, müfredat farklılığı, öğrencilerin ev ödevlerini yapmaması, devamsızlık, kalabalık ev ortamı ve teknolojik yetersizlik gibi problemlerin öğrencilerin hazırbulunuşluğunu olumsuz etkilediğine ilişkin sonuçlara ulaşılmıştır. Unutkan (2003) ailenin eğitim düzeyi, ilgisi ve kültürel düzeyinin öğrencilerin hazırbulunuşluklarını etkileyen durumlar olduğunu ifade etmektedir. Motivasyon ile ilgili yaşanan sorunların öğretim programlarının öğrencilerin geldikleri ülkelerin müfredatından farklı olması, öğrencilerin Türk öğrenciler veya akranları ile arasındaki seviye farkını gidermek için ev ortamında çalışmaya uygun olmaması ve kaynaklara ulaşmak için imkânların yetersiz olmasından kaynaklı olduğu söylenebilir. Yine araştırma sonucuna benzer şekilde Sarıbaş, Şahin ve Çatalbaş (2016) yaptıkları çalışmada yabancı uyruklu öğrencilerin ev ödevlerini yapmaması, ders materyallerini temin etmemesi, derse katılmama gibi sorumluluklarını yerine getirmedikleri dolayısı ile hazırbulunuşluk açısından öğretmenlerin sorunlar yaşadıkları sonucuna ulaşmışlardır.

Öğrencilerin derse karşı ilgilerini çekmenin, öğrenmeye ve değişime karşı güdülemenin hem dersin başarısı hem de öğrencilerin sosyal gelişimleri açısından önemi yadsınamaz. Öğrenciler motivasyonlarının yüksek olduğu derslerden daha çok verim almaktadır (Bayrakçıken, Oktay, Samancı ve Canpolat, 2021). Öğretmenin amacı da öğrencilerin motivasyonlarını sürekli yüksek düzeyde tutmaktır. Ancak sınıf ortamında öğrencilerin dikkatini, güdülenmesini etkileyen birçok bireysel ve sosyal etken bulunmaktadır. Mevcut araştırmada da öğretmenler Suriyeli öğrenciler savaştan kaynaklı umutsuzluk, mevcut kültüre uyum sağlayamama, dersi yeterince önemsememe, müfredatın seviyeye uygun olmaması ve ailevi sorunların yoğun bir şekilde görüldüğünü ifade etmişlerdir. Diğer yandan aidiyet duygusunun oluşmaması, ekonomik sorunlar, derse karşı önyargı, seviye farklılığı gibi durumların da Suriyeli öğrenciler ile ilgili diğer sorunlar olduğu belirtilmiştir. Kiremit, Akpınar ve Akcan (2018) Suriyeli öğrencilerin öğretmen motivasyonlarını

düşürerek eğitim öğretim sürecini aksattıklarını, Ergen ve Şahin (2019) Suriyeli öğrencilerin motivasyonunun düşük, ailelerin ilgisiz olması nedeni ile sorunlu davranışların yoğun olarak görüldüğünü ifade etmişlerdir. Motivasyon ile ilgili yaşanan sorunların öğretim programlarının öğrencilerin geldikleri ülkelerin müfredatından farklı olması, öğrencilerin Türk öğrenciler veya akranları ile arasındaki seviye farkını gidermek için ev ortamında çalışmaya uygun olmaması ve kaynaklara ulaşmak için imkânların yetersiz olmasından kaynaklı olduğu söylenebilir.

Araştırma sonucunda öğretmenler ölçme ve değerlendirme bağlamında da sorunlar yaşadıklarını ifade etmişlerdir. Öğrencilerin hedeflenen kazanımları elde edip edemedikleri veya ne düzeyde elde ettikleri ve bu doğrultuda öğrenciler ile ilgili karar verilmesi bağlamında ölçme değerlendirmenin önemi kaçınılmazdır (Karadüz, 2009). Ölçme değerlendirme anlamında özellikle Türk ve Suriyeli öğrencilere ortak sınav yapılması en çok ifade edilen sorun olmuştur. Bunun yanı sıra öğrenciler arasındaki seviye farklılıkları, sınıfların kalabalık olması, akademik yetersizlik, Arapça'da soldan sağa yazma, Arapça ve Türkçe cümle yapısının farklı olması gibi durumların ölçme değerlendirme anlamında yaşanan sorunlar olduğu öğretmenler tarafından ifade edilmiştir. Şahin ve Doğan'da (2018) yaptıkları çalışmada Fen Bilimleri dersi bağlamında ölçme değerlendirme süreçlerini gerçekleştirirken öğrenci seviyelerinin farklı olması, dil, iletişim ve anlama gibi problemler nedeniyle zorluk yaşandığına ilişkin sonuçlara ulaşmışlardır. Mevcut araştırmanın sonucunda elde edilen bulguların ilgili araştırmalar tarafından da desteklendiği söylenebilir.

Araştırma sonucunda yaşanan sorunlar bağlamında en çok ifade edilen sorunlardan birinin iletişim olduğu görülmüştür. Bu doğrultuda Suriyeli öğrencilerin Türkçeyi tam öğrenmeden örgün eğitime alınmaması, öğrencilerin uyum eğitimlerine alınması, Türk kültürünün tanıtılması konusunda uyum programlarının uygulanması gibi çözüm yolları üretilmelidir. Verilen eğitimin etkililik derecesini, ne düzeyde gerçekleştiğini öğrenmek için ölçme ve değerlendirmeden faydalanılır. Suriyeli öğrenciler ve Türk öğrencilerle aynı ölçme aracının kullanılmasının bir sorun olarak görüldüğü sonucuna ulaşılmıştır. Bu sebeple bu öğrenciler başarısız olarak değerlendirilmektedir. Buna çözüm olarak öğrencilerin gelişim düzeylerine, dil gelişimine, hazırbulunuşluklarına uygun farklı ölçme araçlarının ve yöntemlerinin kullanılması gerektiği söylenebilir. Suriyeli öğrencilerin gereksinimlerine uygun bir eğitim programına, bu dalda eğitim almış eğitimcilerden destek alınmasına ve bu öğrencilerin ailelerinin farkındalık düzeylerinin artmasına ihtiyaç duyulmaktadır. Öğretmenler müfredatın bu öğrencilerin gereksinimlerini karşılamadığını kendilerinin de bu konuda eğitim almadıklarını belirterek eğitim öğretimin kazanımlarının amacına ulaşmadığını düşünmektedirler. Bu noktada bu öğrencileri de kapsayacak şekilde müfredatlar daha esnek yapıda hazırlanabilir. Diğer yandan Suriyeli öğrencilerin hazırbulunuşlukları ve motivasyonlarını arttırmak amacıyla öğrenciler ile bire bir ilgilenilmesi, aileleri ile daha çok iletişim ve etkileşim halinde olunması, ev ziyaretleri yapılması gibi uygulamalar önerilebilir.

Etik Beyan

“Suriyeli Öğrencilerin Yoğun Olduğu Sınıflarda Öğretmenlerin Yaşadığı Sorunlar ve Çözüm Önerileri” başlıklı çalışmanın yazım sürecinde bilimsel kurallara, etik ve alıntı kurallarına uyulmuş; toplanan veriler üzerinde herhangi bir tahrifat yapılmamış ve bu çalışma herhangi başka bir akademik yayın ortamına değerlendirme için gönderilmemiştir. Gerekli olan etik kurul izinleri Gaziantep Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurulu'nun 05.10.2022 tarih ve 11 sayılı toplantısında alınmıştır.

Çatışma Beyanı

Araştırma ile ilgili diğer kişi veya kurumlarla yaşanabilecek çıkar çatışması yoktur.

Kaynakça

- Aktaş, A. (2019). *Sınıf yönetiminde sınıf içi disiplin sorunları ve çözüm yöntemleri konusunda yönetici ve öğretmen görüşleri* [Yüksek Lisans Tezi]. Maltepe Üniversitesi.
- Aykırı, K. (2017). Sınıf öğretmenlerinin sınıflarındaki Suriyeli öğrencilerin eğitim durumlarına ilişkin görüşleri. *Turkish Journal of Primary Education*, 2, 44-56.
- Bayrakçeken, S., Oktay, Ö., Samancı, O. ve Canpolat, N. (2021). Motivasyon kuramları çerçevesinde öğrencilerin öğrenme motivasyonlarının artırılması: Bir derleme çalışması. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 25 (2), 677-698.
- Bozkurt, B. ve Aktaş, H. İ. (2022). Suriyeli gönüllü eğitimcilerin sosyal adalet liderliğine ilişkin algılarının incelenmesi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (63), 117-140. <https://doi.org/10.21764/maeuefd.987342>
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E. K., Özcan, Ö.E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2020). *Bilimsel araştırma yöntemleri* (29. Baskı). Pegem Akademi.

- Çelikten, M. ve Can, N. (2003). Yönetici, öğretmen ve veli gözüyle ideal öğretmen, *Selçuk Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15, 253-265.
- Çelikten, M., Şanal, M. ve Yeni, Y. (2005). Öğretmenlik mesleği ve özellikleri, *Erişkes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 19, 207-238.
- Çöplü, F. (2019). *Göçmen öğrenciler için okul uyum programı geliştirmeye yönelik bir taslak çalışması*. [yüksek lisans tezi]. Ahi Evran Üniversitesi.
- Elbay, F. ve Saltalı, N. D. (2020). Okul öncesi dönem çocuklarının okul hazırlanışluklarının yordayıcısı olarak sosyal. *Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 16(31), 4139-4155. <https://doi.org/10.26466/opus.681864>
- Emin, M. N. (2018) *Türkiye'deki Suriyeli çocukların devlet okullarında karşılaştığı sorunlar Ankara ili örneği*. [yüksek lisans tezi]. Yıldırım Beyazıt Üniversitesi.
- Emiroğlu, E. (2018). *Suriyeli sığınmacı çocukların eğitimi ve sorunları*. [yüksek lisans tezi]. Akdeniz Üniversitesi.
- Erdem, C. (2017). Sınıfta mülteci öğrenci bulunan sınıf öğretmenlerinin yaşadıkları öğretimsel sorunlar ve çözüme dair önerileri. *Medeniyet Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 1(1), 26-42.
- Ergen, H. ve Şahin, E. (2019). Sınıf öğretmenlerinin Suriyeli öğrencilerin eğitimi ile ilgili yaşadıkları problemler. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 16(44), 377-405.
- Güven, Ö. Ü. S. ve İşleyen, Ö. H. (2018). Sınıf yönetiminde iletişim, iletişim engelleri ve Suriyeli öğrenciler. *Journal of Social And Humanities Sciences Research (JSHSR)*, 5(23), 1293-1308.
- İçişleri Bakanlığı Göç İdaresi. (2021). *Geçici koruma*. Erişim adresi: <https://www.goc.gov.tr/gecici-koruma5638>
- Kahyaoglu, M. ve Yangın, S. (2007). İlköğretim öğretmen adaylarının mesleki öz yeterliliklerine ilişkin görüşleri. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 15(1), 73-84.
- Kara, M. ve Özenç, M. (2020). A multidimensional approach to the problems experienced by the classroom teachers with syrian students in their classes. *International Journal of Progressive Education*, 16(6), 184-201.
- Karadüz, A. (2009). Türkçe öğretmenlerinin ölçme ve değerlendirme uygulamalarının "Yapılandırmacı Öğrenme" kavramı bağlamında eleştirisi. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 22(1), 189-210.
- Karahan, N. (2008). *Öğretmen yetiştirme düzeni ve Türkiye örneği* [yüksek lisans tezi]. Beykent Üniversitesi.
- Keskinkılıç-Kara, S. B. ve Şentürk-Tüysüz, B. (2017). Sığınmacı öğrencilerin eğitimi sürecinde yaşanan sorunlara ilişkin yönetici, öğretmen ve veli görüşleri. *Akademik Sosyal Araştırma Dergisi*, 6(44), 236-250.
- Kiremit, R. F., Akpınar, Ü. ve Akcan, A. T. (2018). Suriyeli öğrencilerin okula uyumları hakkında öğretmen görüşleri. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 26(6), 2139-2149. <https://doi.org/10.24106/kefdergi.42859>
- Merriam, S. B. (2013). *Nitel araştırma desen ve uygulama için bir rehber*. (S. Turan, Çev.) Nobel Akademik Yayıncılık.
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2022). *Yabancı Uyruklu Öğrenciler*. Erişim adresi: http://hboqm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2022_01/26165737_goc2022sunu.pdf
- Patton, M. Q. (2014). *Nitel araştırma ve değerlendirme yöntemleri*. Mesut Bütün ve Selçuk Beşir Demir (Çev. Ed.). Pegem Akademi.
- Saklan, E. ve Karakütük, K. (2022). Türkiye'deki Suriyeli eğitim çağı çocuklarının eğitim süreçleri üzerine bir Çözümleme. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(1), 51-76. <https://doi.org/10.17860/mersinefd.975386>
- Saklan, E. (2018). *Türkiye'deki Suriyeli eğitim çağı çocuklarının eğitim süreçleri üzerine bir çözümleme*. [doktora tezi], Ankara Üniversitesi.
- Sarıtaş, E., Şahin, Ü. ve Çatalbaş, G. (2016). İlkokullarda yabancı uyruklu öğrencilerle karşılaşılan sorunlar. *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (Ek1), 208-229.
- Songür, N. ve Olgun, O. (2020). Geçici koruma statüsündeki Suriye kökenli öğrencilerin eğitim gördükleri ilkokullarda yaşanan sorunlar: Ankara-Altındağ ilçesi örneği. *Third Sector Social Economic Review*, 55(4), 2969-2996. <http://dx.doi.org/10.15659/3.sektor-sosyal-ekonomi.20.12.1434>
- Şen, S. ve Yıldırım, İ. (2019). *Eğitimde araştırma yöntemleri*. Nobel Akademik Yayıncılık.
- Şahin, M. ve Doğan, Y. (2018). Suriyeli öğrencilerin bulunduğu sınıflarda Fen Bilimleri öğretiminde karşılaşılan sorunlar: Nitel bir çalışma. *Uluslararası Eğitim Araştırmacıları Dergisi*, 1(1), 13-33.
- Uzun, E. M. ve Bütün, E. (2016). Okul öncesi eğitim kurumlarındaki Suriyeli sığınmacı çocukların karşılaştıkları sorunlar hakkında öğretmen görüşleri. *Uluslararası Erken Çocukluk Eğitimi Çalışmaları Dergisi*, 1(1), 72-83.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2013). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Seçkin Yayıncılık.

EXTENDED ABSTRACT

In recent years, especially the wars and economic or other reasons in addition to the migration to Turkey has increased, and approximately 3.6 million Syrians took refuge in Turkey because of the civil war in Syria in 2011 (Göç İdaresi, 2021) The province with the highest concentration of Syrian students under temporary protection is Gaziantep with approximately 100 thousand students. If we consider together with the students' families, migration, and mobility have created a differentiation in the structure of society. An inevitable natural consequence of this is that schools, which are open social systems, will be affected by this differentiation. A teacher is responsible for providing an environment suitable for learning and teaching in the classroom and maintaining the activities in an orderly manner, the social and emotional development of the students, and the motivation for the educational process. On the other hand, since students with different individual and social characteristics are studying together, teachers

often have to deal with some problems. Joining Syrian students in the Turkish education system, especially in the regions where Syrians live intensively, Syrian students experience various challenges while Turkish students and teachers are affected by these problems. Having examined these problems in depth and producing solutions to these problems is a necessity for the effectiveness of education. As mentioned above, especially after the civil war in Syria, one of the cities that received the most immigration in Turkey was the province of Gaziantep, which is adjacent to the border. The inclusion of approximately one hundred thousand Syrian students in the Turkish education system in Gaziantep is inevitable to bring many problems in the context of education. In this context, especially in classrooms where Syrian students are concentrated, what kind of problems teachers experience and what kind of solutions they propose to these problems reveal the problem situation and purpose of the research. In this context, this study aimed to examine the issues faced by teachers working in public schools in classrooms where Syrian students are focused and their suggestions for solutions to these problems.

Since the purpose of the study is to examine in depth the problems experienced in schools where Syrian students are concentrated, it is designed with a case study from qualitative research designs. So, a school where Syrian students are concentrated has been determined as a case. The study group consists of 22 teachers working in this school determined by the criteria and maximum diversity sampling methods. The data collected through the semi-structured interview form prepared by the researchers were analyzed by the content analysis method.

It is obvious that the problems experienced in the classes where Syrian students are divided into 5 categories like time management, communication, motivation, assessment evaluation, and readiness. The findings of the solution proposals were gathered and examined. It is clear that teachers have the most problems with communication. In addition to the language problem, we made a conclusion that illiteness, timidity, cultural differences, and problems caused by post-war trauma led to communication problems. Teachers stated that they had problems in the context of time management. In the time management category, teachers see time management as a problem of crowded classes. In addition, situations such as intense mufrade, insufficient course times, problematic student behaviors, and students not wanting to take responsibility were expressed as problems encountered by teachers in terms of time management. As a result of the research, it was seen that another problem encountered in the classrooms where Syrian students are was readiness. In addition to the level difference, we found out that problems such as the lack of interest of families towards their children, curriculum differences, students not doing homework, absenteeism, crowded home environment, and technological inadequacy adversely affected the readiness of students. In the current research, teachers and Syrian students stated that the hopelessness caused by the war, the inability to adapt to the current culture, the inability to care enough about the lesson, the curriculum not being appropriate for the level, and the family problems were seen intensively. On the other hand, it is stated that situations such as lack of sense of belonging, economic problems, prejudice against the course, and level differences are other problems related to Syrian students. In terms of assessment and evaluation, especially the joint examination of Turkish and Syrian students has been the most expressed problem. In addition, it has been stated by the teachers that situations such as level differences between students, crowded classes, academic inadequacy, writing from left to right in Arabic, and different sentence structures in Arabic and Turkish are problems in terms of assessment and evaluation. Solutions as not allowing Syrian students to formal education without learning Turkish, taking students to integration training, and implementing adaptation programs to promote Turkish culture should be produced. To increase Syrian students' readiness and motivation we can recommend to practices personalized approach to students, more communication and interaction with their families, and home visits.